

De prijs der Advertentie is, naar het
regels 1.00, en voor elke regel, daarboven
centen, behalve 35 centen zegelrest, voor
plaatsing.

Niet alleen is westelijk Azië het doel dezer pogingen:

Niet alleen is westelijk Azië het doel dezer pogingen: neen, het zoekt tot in het hart en zelfs tot aan de zuidelijke grenzen van dit vasteland voor te dringen. Russische agenten zijn in Perzië en Oostindië, in Tartarije en bij de Mongolen, in Tibet en Hindostan werkzaam. Overal zoeken zij het geloof aan de magt en de onbereikbare grootheid van haren keizer te verbreiden; overal zullen voorzagingsvrees en angst uit te strooijen, al behoeven zij ook een werksat tot rijpheid te komen. Russische karavaneën en kooplieden trekken door landen en bezoeken volken, wier naam in Europa schier onbekend is. De Russische voortbrengselen van industrie vinden daar een débouché, dat gewoonlijk de stoutste verwachtingen overtreft. Vele kooplieden, die met geringe kapitalen, maar met moed en ondernemingsgeest begonnen, hebben, in weinige jaren, door den Aziatischen handel een groot vermogen verworven. Terwijl het hemelsche rijk, voor den Japanischen oorlog, dezelve havens voor alle andere Europese natiën sloot, had de Russische handel daar reeds overal vasten voet gekregen; Russische zendingen trokken door het land, en de Russische agenten en gezanten werden in Peking, hoewel dikwijls met wantrouwen gadeslagen, toch over het algemeen niet ongaarne gezien. Zijne majesteit van het hemelsche rijk verwaardigde zich zelfs, den keizer van Rusland zijnen broeder te noemen.

Volgens een Dusseldorfsch dagblad is de Zwaarte see het toneel van zulke ongelukken geweest. Gedurende de maand november en de eerste helft van december, zijn 31 schepen van verschillende grootte, met man en muis vergaan, en 75 worden sterk beschadigd.

Agram, 38 jan. Onder de verhandelingen der algemeene standen-vergadering van het komitaat van Agram, wakte, den 10den dezer, een adres van het komitaat van Neograd eene bijzondere aandacht, waarin deze vergadering aan het komitaat van Agram om ondersteuning verzoekt voor een aan den keizer ingediend verzochtschrift, hetwelk Z. M. opmerkzaam maakt op het dreigende gevaar dat ons uit het Noorden steeds meer en meer nadert, en aan Z. M. voorhoudt: eene staatkunde te willen volgen, evenredig aan de operatiën en de steeds aangroeijende magt van Rusland, welke zoo groote bezorgdheid inbeezemen, ten einde den voor Hongarije en de kroon even benardden toekomst voor te komen. Ten gevolge dezer petitie besloten de standen van het komitaat van Agram, dat zij, hoewel het grootste vertrouwen in de zorg en wijsheid des keizers stellende, dit vertoog van het komitaat van Neograd zouden ondersteunen, daar zij niet minder dan hunne Hongaarsche broeders reden hadden om bevreesd te zijn voor de dagelijks aangroeijende reuzenkracht, en de zich steeds verder uitbreidende armen van den Noordschen kloppus.

AMERIKA.

RUSLAND

Wallis. In het Illierdal herinnert men zich niet ooit zoo veel sneeuw gezien te hebben als in dit jaar. In windstille dalen ligt dezelve 15 tot 25 voet hoog; ongelukkigerwijze volgde er regen, op de sneeuw, zoodat deze, tot schrik der bewoners, op de hellingen los ligt en veel schade veroorzaakte. Digt bij het dorp werd door eenen lavine het dak van een huis wegge-ruikt; een ander huis is door eenen sneeuwval geheel begraven. Gedurende verscheidene dagen was het verkeer onmogelijk tot eenige huizen op het gebergte te dringen; de bewoners waren ingesloten zonder hulp van buiten. Ook in het Morgendal

heeft eene lawine eene hut omvergerukt en een gedeelte van het bosch geheel vernield.

DUITSCHLAND.

Dresden, 23 jan. Zie hier den uitslag van de stemming onzer Tweede Kamer, na het einde der beraadslaging over de regtspleging in strafzaken: De eerste der door den president gestelde vragen luidde:

Wilt de Kamer het door de regering in het voorgelichte ontwerp opgenomen beginsel van schriftelijk onderzoek, met uitsluiting van openbaarheid en mondelinge voordragt, verwerpen? Deze vraag werd met 71 tegen 4 stemmen bevestigd. — De tweede vraag was: Wilt de Kamer de regering verzoeken een ander ontwerp van strafvordering, steunende op de beginselen van openbaarheid en mondelijke bepleiting, aan den volgenden landdag voor te stellen? — Deze vraag werd met 67 tegen 8 stemmen bevestigend beantwoord.

Stuttgart, 20 jan. Ook in Wurtemberg worden bij voortdurend, even als in Saksen, van vele plaatsen petitiën, met ontelbare onderteekeningen voorzien, en strekkende om eene openbare en mondelijke regtspleging te bekomen, aan de standen-vergadering ingezonden. De petitiën der steden Waiblingen en Winnenden waren door den stedelijken raad en het grootste gedeelte der burgerij, onderteekend.

Gaißach, 24 jan. Den professor *Schleiss* van Gaißach is het gelukt, door middel van turfash, uit eenige algemeen verspreide aardsoorten, zonder vermenging van zand, metselkalk te bereiden, welke aan fijnheid, vastheid en goedkoopheid den gewonen kalk overtreft, en bij het droogen niet nadeelig is voor de gezondheid. Daar hij reeds verschillende proeven aan de regering heeft ingezonden, welke geheel aan het doel beantwoordden, zoo is het te verwachten, dat deze nuttige uitvinding, waardoor zoo veel tijd en moeite zou worden uitgewonnen, spoedig algemeen zal worden bekend gemaakt.

Kassel, 18 jan. Het voorstel der regering aan de Tweede Kamer, ter bewilliging eener som van 600 Rthlr., om de kosten der censuur te bestrijden, is in de zitting van gisteren ter beraadslaging gekomen. Vele afgevaardigden waren van gevoelen, dat de censuur strijdig was met de bepalingen der bondsacte, en werd het voorstel dien ten gevolge verworpen.

PRUISSEN.

Berlijn, 22 jan. Gisteren is in tweede instantie het vonnis over dr. *Jacoby* in Koningsbergen uitgesproken, en hij met eenparigheid van stemmen geheel vrijgesproken.

ENGELAND.

Londen, 26 jan. De berigten uit New-York melden, dat de geregte instructie in de zaak der brik *Somers* nog niet was geeindigd.

— De heer *Linn* had aan het congres eene bill ingediend, strekkende om bezit te doen nemen van het Oregon-gebied, en over hetzelfde een gedeelte der wetten van de Vereenigde Staten uit te strekken. Er bestaat niet veel waarschijnlijkheid, dat deze bill zal doorgaan.

— Van den president waren bij het Huis der vertegenwoordigers twee mededeelingen ingekomen. Eene derzelve strekt om eene commissie van het gouvernement naar China te doen afvaardigen, met het doel om aan de Vereenigde Staten dezelfde handelsvoordeelen te verzekeren, die door Grootbritanje krachtens het jongste traktaat zijn verkregen. De andere boodschap stelt voor, de onafhankelijkheid en soevereiniteit der Sandwich-eilanden door de Vereenigde Staten te doen erkennen, en eenen consul te benoemen om aldaar te residieren. Dit was geraden, uit hoofde der vermeerderde belangrijkheid dezer eilanden in een handels en staatkundig opzicht, ten gevolge der voortgang, welke zij in beschaving hadden gemaakt en wegens derzelve betrekkelijke gesteldheid met opzicht tot het Oregon-gebied, hetwelk in eene niet zeer verwijderde toekomst door Amerikaansche burgers zou zijn gekoloniseerd; alsmede tot de Chinesche kust, welke haren eerlang voor den wereldhandel zouden worden opengesteld. Deze mededeeling werd naar het comité van buitenlandsche zaken verzonden, en bevolen, dat dezelve zoude gedrukt worden.

— De Kaapsche dagbladen tot 22 november geven eenig bericht omtrent de reeds vermelde bewegingen der uitgeweken boeren, aan den noordelijken oever der Oranje-rivier. Daaruit blijkt, dat de eerste omgaande regter *Menzies* zich onverwacht over de Noord-Oostelijke grenzen, en wel naar Allemans-Drift begeven had, waar hij, in naam der koningin van Engeland, al het grondgebied in Zuid-Afrika, ten Oosten van 22

graden ooster-lengte, en ten Zuiden van 25 graden zuider-breedte, in bezit genomen had. Deze willekeurige daad was echter later door den gouverneur der kolonie, bij proclamatie, afgekeurd, vooreerst dewijl zij zonder zijne voorkennis was uitgeoefend, ten andere, nithoofde zij strijdig was met de instructiën van het Engelsche gouvernement.

FRANKRIJK.

Parijs, 26 jan. De concept-wet, tot vaststelling der ontvangsten en uitgaven van het budget voor het dienstjaar 1844, is aan de Kamer der afgevaardigden rondgedeeld. De gevraagde credieten voor de gewone dienst bedragen 1,281,013,710 franken. De inkomsten zijn slechts op 1,247,228,366 franken begroot, hetgeen een te-kort levert van 33,785,344 franken. Wanneer men nu bij de inkomsten en uitgaven de 80 miljoen voegt, die van de leening gebruikt zullen worden, en bij de uitgaven nog telt de 43,500,000 franken der spoorwegen, komt men tot een gezamenlijk totaal van 1,404,513,710 franken aan uitgaven en van 1,227,228,366 franken aan inkomsten, zoodat de vloeiende schuld 77,285,344 franken zal moeten leveren. Uit dezen toestand worden hevige aanvallen der oppositie tegen de ministers voorzien.

Parijs, 27 jan. Gisteren ten 9 ure des avonds is de groote deputatie der Pairs-Kamer, belast met aan den koning het adres in antwoord op de troonrede aan te bieden, door Z. M. ontvangen. Een groot aantal pairs had zich bij de deputatie gevoegd. De baron *Pasquier*, kanselier van Frankrijk, president der Kamer, heeft het adres voorgelezen. Z. M. heeft geantwoord met de volgende toespraak:

» MIJNE HEEREN DE PAIRS,

» Ik ben diep getroffen door de wenschen, welke gij mij uitdrukt. Na den slag, die mij getroffen heeft, kon er voor mij geen troost zijn, anders dan die algemeene rouw, die overeenstemming van alle gevoelens en meeningen, om in mijne smart deel te nemen en Frankrijks toekomst te verzekeren. Door de eendragt tusschen alle de magten van den staat; door het vertrouwen, waarmede gij mij hebt omringd; door de trouwe en verlichte medewerking, welke gij mij hebt verleend, hebben onze instellingen die uitbreiding tot volkomenheid verkregen, welke zij behoefden, en hebben wij het doel onzer gemeenschappelijke krachts-inspanningen bereikt, de handhaving der orde inwendig, en het behoud van den vrede naar buiten. Het streelt mij, u bij herhaling te mogen betuigen, hoezeer gij nieuwe regten op mijne erkentelijkheid en op die van Frankrijk hebt verkregen.

— De discussie over het adres-ontwerp werd gisteren in de Kamer der gedeputeerden geopend.

— Heden is het gerucht verspreid dat, terwijl de heer *Guizot* besloten heeft om tot de paragraaf in het adres der gedeputeerden, betreffende het regt tot onderzoek, zijne bewilliging niet te geven, de overige kabinets-leden er niet tegen waren. Daaruit was oneenigheid in den raad ontstaan. Het kabinet is gisteren bijeengekomen om over deze kwestie te beraadslagen, maar schijnt het dienaangaande niet te hebben kunnen eens worden.

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 27 jan. Heden heeft de Tweede Kamer weder eene zitting met gesloten deuren gehouden, waarin andermaal door H. Exc. de ministers, onderteekenaars van het verdrag tusschen Nederland en België, inlichtingen gegeven en mededeelingen gedaan zijn.

Men verneemt, dat er, nopens hetgeen in deze zittingen is voorgevallen, aan de leden der Kamer het geheim is opgelegd. De ministers moeten, naar men verzekert, onderscheidene malen het woord gevoerd hebben.

Men verwacht, dat in de volgende week de eigenlijke beraadslagingen over het ontwerp, houdende goedkeuring van het verdrag, in de Kamer zullen plaats hebben. Sommigen vermoeden echter, dat, alvorens tot die beraadslagingen zal worden overgegaan, het vraagstuk, nopens de bevoegdheid der Kamer, om het gehele traktaat te behandelen, en alzoo over den voorgestelden vorm van het ontwerp, op nieuw ter sprake zal worden gebracht en het wellicht dienaangaande tot eene beslissing zal komen.

Morgen ochtend zullen al de afdeelingen, en daarna de centrale afdeeling, over het ontwerp van het traktaat bijeenkomen. Het schijnt derhalve, dat het

geven van inlichtingen en ophelderingen, waaraan drie zittingen met gesloten deuren zijn besteed, heden einde gebragt is.

's Gravenhage, 29 jan. Heden morgen hebben H. MM. de koning en de koningin en Z. M. koning *Willem Frederik*, graaf van *Nassau*, alsmede H. H. K. H. de prins *Alexander* en *Hendrik*, de goddienstoefening in de Kloosterkerk bijgewoond, waaraan hoogerzelve gebeden opgezonden, om den Almagtigen dank te zeggen voor het speedige en gelukkige herstel, en het behoud der levensdagen van Z. M. den koning, die door den Weleerwaarden heer *D. Huijdekoper* zeer treffend toegesproken en hartelijk verwelkomd werd, welke aangename taak Z. W. E. V. namens de geheele gemeente vervulde.

— Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede Kamer weder vergaderd geweest over de voordragt van wet, betreffende het traktaat. Daarna is de centrale sectie, over hetzelfde onderwerp, bijeengekomen. Aanstonds maandag of dinsdag zal de centrale afdeeling derzelve algemeen verslag over het ontwerp nopens het traktaat, uitbrengen; zoodat de beraadslagingen over dat gewichtige staatsstuk woensdag, donderdag eerstkomende te gemoet gezien kunnen worden.

Morgen, maandag, zal er eene openbare zitting van de Kamer plaats hebben. Vooraf zal de centrale afdeeling, over het traktaat, bijeenkomen. Na afsluiting der zitting, zal de centrale sectie over het ontwerp, nopens den steenweg van Maastricht, vergaderen.

— Uit het voorloopig verslag der centrale afdeeling van de Tweede Kamer, ten aanzien van het ontwerp van wet, nopens de maatschappij van weldadigheid, blijkt, onder anderen, dat de leden geneegezamenlijk verklaard hebben zich te kunnen vereenigen met het doel, hetwelk de regering zich bij de onderhavige wet heeft voorgesteld, om, namelijk, de noodige gelden ter harer beschikking gesteld te zien ten einde in staat te zijn, of om, door het verleenen, onder de vereischte waarborgen, van een onderstand aan de maatschappij, tot het behoud dier instelling, krachtig te kunnen medewerken of om, voor het geval dat dezelve te gronde moegaan, de noodige maatregelen te kunnen nemen tot verzekering van de haar aan vertrouwdde belangen, dat, hoezeer derhalve de groote meerderheid der leden zich in het algemeen omtrent het tegenwoordig wets-ontwerp gunstig heeft verklaard, nogtans leden hebben opgemerkt, dat de omstandigheden sedert deszelfs toezending aan de Kamer, ten gevolge van het besluit der commissie van weldadigheid, waarbij zij hare betrekkingen bij de maatschappij niet nedergelegd, eene zeer belangrijke verandering hebben ondergaan, hetgeen zelfs sommigen der leden het gevoelen deed uiten, dat het onderhavige ontwerp noodwendig door een ander zou moeten vervangen te worden, dat meer in verband zou gebragt met den sedert ontstane staat van zaken; terwijl overige leden, door wie de voorzeide opmerking gedaan, vermeenden er op te moeten aandringen, althans nadere inlichtingen gegeven wierden, zo, ten aanzien van de wijze, waarop het bestuur der maatschappij thans wordt uitgeoefend, als met opzigt tot de intentiën der regering en de moeijelijkheid, er bestaat, dat nog eenige schikking konde getroffen worden. Het is intusschen, aldus gaat het voort, bij de behandeling der zaak in de afdeeling gebleken, dat de gunstige denkwijze van de groote meerderheid der leden, omtrent het stelsel en het der onderwerpelijke voordragt, bepaaldelijk steunt op de veronderstelling, dat de onverpligte betalingen 's rijks kas, ten behoeve van de maatschappij, weldadigheid, welke daarbij worden voorgesteld, geen geval zullen bewerkstelligd worden, dan zoodanige waarborgen, als het welbegrepen is van den staat zal komen te vorderen en als zij kunnen strekken om te verhoeden, dat later in bezwarende offers tot instandhouding dier instelling noodig zullen worden. Uit artikel 1 van het ontwerp in verband met de memorie van toelichting, dat de regering van die zelfde veronderstelling is uitgegaan en dat zij daarenboven tot het besluit is gekomen, dat de belangen van den staat geen waarborgen gedoogen; dat die in hoofdzaak zijn in de voorstellen der staats-commissie, rapport kopijelijk aan de Kamer is medegedeeld, terwijl de meesten der leden, door hunne toetreding tot het besluit der wet, hebben aangeduid in het zelfde besluit der regering te kunnen berusteten.

ben eenigen daartegen opgemerkt, dat, zoo als het ontwerp nu luidt, daarbij aan de regering eene geheel onbepaalde volmagt ten aanzien van de keuze der bedoelde waarborgen gegeven zou worden, en dat het uit dien hoofde wenschelijk voorkwam, dat de wet zelf daar omtrent eenige meerdere zekerheid mogt aanbieden.

Door sommige leden eener afdeeling is daaromtrent voorgesteld, (tegen welk voorstel de overige leden dier afdeeling verklaard hebben zich niet te verzetten), dat in de wet uit te drukken, dat in de hoofdzake de overeenkomst met de maatschappij van weldadigheid in geen geval onder mindere waarborgen zal mogen worden aangegaan, noch de betalingen, uit die overeenkomst voortvloeiende, anderen zijn, dan die vervat zijn in het verslag der commissie, hetwelk bij koninklijke boodschap van 18 december 1842 aan de Kamer is toegezonden.

Door sommigen der leden, die bedenkingen hebben gevoeld omtrent eene onbepaalde magtsverstreking ten aanzien van de waarborgen, onder welke eene overeenkomst met de maatschappij zou kunnen worden aangegaan, werd zelfs de meening voorgedragen, dat zoodanige overeenkomst aan de goedkeuring der Staten-Generaal behoort te worden onderworpen. Dit gevoelen werd evenwel door anderen met kracht weerhouden, die oordeelden, dat zoodanige goedkeuring geheel buiten de grenzen der bemoeijng van de Staten-Generaal gelegen is. Ook kwam het voor, dat de regering niet te zeer aan banden moet worden gelegd; maar dat zij de bevoegdheid moet behouden, om de voorwaarden der aan te gane overeenkomst met de maatschappij, naar gelang van de omstandigheden, te kunnen regelen.

Onder de bijzondere aanmerkingen, tegen de artikelen van de voordragt gemaakt, heeft behoord, dat door eenige leden de bedenking gemaakt is, dat uit het 3de lid van artikel 1 niet bleek, tot welken einde de vier plaatse vermelde som van van f 112,600,364 aan de maatschappij eventueel zou worden verstrekt, hetgeen die leden oordeelden, dat bepaaldelijk in de wet zou behoren te worden uitgedrukt.

Men ziet de antwoorden der regering op deze vragen bedenkingen te gemeet.

Arnhem, 28 jan. Met genoegen melden wij, dat de stoomboot *de Stad Heusden*, door zwaren mist, eenige dagen geleden, op eene krib in de Maas vastgeraakt, en de poging van de stoomboot *de Stad Heusden* af te slepen, door den *de Stad Heusden* op den 26sten dezer, in vlot water gebragt is, zonder merkbare averij, en terstond daarop de reis naar Heusden heeft voortgezet.

Arnhem, 27 jan. Uit de Javasche berigten vernemen wij het afbranden, op den 11den augustus jl., van eenige te Tjicoeni nabij Batavia, opgerigte gebouwen van bamboes, dienende tot kamp voor de exercitien der artillerie. Een ongeluk met een sunder wijnt daarvan de oorzaak geweest te zijn.

Men had te Bajoewangie, door eenen uit handen van roovers in Straat Balie ontvlugten persoon, bevestigd, dat aldaar ongeveer 70 roovers-vaartuigen aanwezig waren. Hierop was dadelijk het ontwerpen van een gezamenlijke expeditie beraamd, waarbij de gemelde persoon als gids dienen moest.

Zijn thans berigten ingekomen omtrent vier Raderen of zoons of aanverwanten van Javaansche prins die den kraton of het verblijf van den soesoehoen van Soerakarta in het geheim verlaten hadden. Die berigten, zijn deze jonge lieden, op bevel van den soesoehoen, kunnen heel vervolgd en gevangen worden, terwijl nog een ander zich kort geleden zelf gevangen gegeven heeft.

Op het eiland Banca waren hevige onder de lijverkers in het district Pankal Pinang en naderhand op Muntok voorgevallen, ontstaan door het gevechten nemen van een Chinees nithoofde van smokkelhandel. Het was echter aan de plaatselijke overheid gelukt, de rust te handhaven, zonder het aanwenden van krachtige midelen.

Uit eenen algemeen staat van ingeklaarde zeeschepen in de respectieve havens van het rijk, gedrukt het jaar 1844, blijkt, dat het getal derzelve heeft betoegen 6094, als: 5702 schepen, geladen met goederen, en 385 schepen, met 20994 tonnen ballast.

De ingeklaarde zijn, kwamen van: Mecklenburg en Lubeck 473, Hannover 116, Pruisen 465, Rusland 989, Groot-Britannië 251, Portugal 64, Spanje 39, Italië 31, Egypte en Barbarije 31, Canarische, Azorische en Kaap-Verdische eilanden 1, Kaap en Oost-Indië 206, Zuid-Amerikaansche gouvernementen langs de stille Zuid-zee 1, idem aan den Westelijken Oceaan 92, Curacao 4, Brazilië 26, Suriname 86, Noord-Amerika 108, Groenland en Straat-Davis 2, België 16 en onopgegeven 1.

De bovengemelde schepen zijn ingeklaard: te Amsterdam 2032, Muiden 2, Zaandam 146, Enkhuizen 3, Medemblik 35, Edam 40, Monnikendam 1, Alkmaar 37, den Helder 15, Texel 16, Terschelling 4, Purmerende 105, Brielle 3, Maassluis 6, Hellevootsluis 2, Rotterdam 1432, Delfshaven 8, Schiedam 219, Vlaardingen 49, Dordrecht 348, Vlissingen 38, Zierikzee 8, Brouwershaven 1, Middelburg 28, de Lemmer 22, Workum 72, Harlingen 411, Dokkum 27, Kampen 12, Zwolle 96, Delfzijl 261, Termunterzijl 232, Groningen 292, Oude Pekel-A 13, Langakkerschans 32 en Zoltkamp 46.

De ingeklaarde schepen voerden: 2796 de Nederlandsche vlag, 1456 de Engelsche, 99 de Noord-Amerikaansche, 4 de Portugische, 113 de Fransche, 57 de Russische, 69 de Zweedsche, 420 de Noordsche, 213 de Deensche, 96 de Pruisische, 521 de Hannoverische, 103 de Mecklenburger, 78 de Oldenburger, 6 de Lubecker, 14 de Bremer, 16 de Hamburger, 4 de Rostocker, 10 de Kniphuizer, 3 de Oostenrijker, 1 de Sardijnische, 5 de Spaansche, 18 de Belgische, 7 de Napolitaansche en 1 de Italiaansche.

In 1841 zijn uit de verschillende havens van het rijk uitgeklaard: 6189 zeeschepen, als 3720 geladen met 550,689 tonnen, en 2469 met 360,546 tonnen ballast.

Deze uitklaringen hebben plaats gehad naar: kleine Oost, Mecklenburg en Lubeck 685, Hannover 541, Denemarken 139, Pruisen 364, Rusland 162, Zweden en Noorwegen 980, Groot-Britannië 2088, Frankrijk 238, Portugal 84, Spanje 25, Italië 79, Levant Egypte en Barbarije 22, Canarische, Azorische en Kaap-Verdische eilanden 5, kust van Guinea 4, Kaap en Oost-Indië 170, Zuid-Amerikaansche Gouvernemen ten langs de stille Zuid-zee 1, idem aan den Westelijken Oceaan 23, Curacao 4, Brazilië 10, Suriname 95, Noord-Amerika 90, Groenland en Straat-Davis 2, België 41 en op avontuur 317.

De bovengemelde schepen zijn uitgeklaard, uit: Amsterdam 2091, Amersfoort 2, Muiden 36, Zaandam 58, Enkhuizen 2, Medemblik 30, Edam 32, Alkmaar 42, den Helder 15, Texel 28, Terschelling 8, Purmerende 104, Brielle 3, Maassluis 4, Hellevootsluis 3, Rotterdam 1562, Delfshaven 4, Schiedam 182, Vlaardingen 46, Dordrecht 295, Vlissingen 30, Veere 1, Zierikzee 5, Brouwershaven 1, Middelburg 33, de Lemmer 28, Workum 74, Harlingen 415, Dokkum 24, Makkum 28, Kampen 37, Zwolle 77, Delfzijl 240, Termunterzijl 235, Groningen 326, Oude Pekel-A 13, Langakkerschans 58 en Zoltkamp 37.

Uitgeklaard zijn: 2828 zeeschepen onder Nederlandsche vlag, 1459 onder Engelsche, 96 onder Noord-Amerikaansche, 5 Portugische, 104 Fransche, 59 Russische, 73 Zweedsche, 416 Noordsche, 231 Deensche, 86 Pruisische, 541 Hannoverische, 98 Mecklenburger, 77 Oldenburger, 6 Lubecker, 17 Bremer, 16 Hamburger, 1 Papenburger, 7 Rostocker, 10 Kniphuizer, 2 Oostenrijker, 2 Sardijnische, 7 Spaansche, 7 Napolitaansche, 1 Grieksche en 40 Belgische.

Jongelieden stukken.

Proh pudor!

Tot teregtwijzing op de ongegronde aanmerkingen van Q. X. (*Handelsblad* '18 januari II.) aangaande de uitmuntende Delftsche academie, mogen de volgende weinige regelen strekken.

Het is waar, dat aan de laatst aangestelde docenten bij dezelve nog niet ten volle half zoo veel honderden, als aan de eerst aangekomenen duizenden honorarium is toegelegd; doch, naar inzien van steller dezes, heeft men daarbij wijselijk het spreekwoord betracht: beter ten halve gekeerd dan ten heele gedwaald; en niets zou, uit het oogpunt van gepaste zuinigheid beschouwd, beter kunnen wezen dan de nog te benoemen weder half zoo vele aantallen, enz. toe te leggen. — Dat de gelden, ten koste gelegd aan eene langdurige invrijding en wel binnen-skamers, nuttelooze besteed zijn geworden, zal door niemand behalve Q. X. zelfen beweerd worden. Wat toch kon de leidingen meer vervullen met het besef van het gewogen oogenblik, waarin zij den doop van den nieuwen Delftschen tempel der

wetenschap betraden, dan juist die pracht en luister? Wat kon meer analoge zijn met de tegenwoordige behandeling van al wat onderwijs betreft, dan eene opening met gesloten deuren. — Q. X. beklaagt zich, dat alle vakken van onderwijs te Delft van meet af aan behandeld worden; dat advokaten, onder-officieren, ex-studenten, te gader met knapen van 16 en 17 jaren om strijd dedineren, conijgeren, thema's enz. Doch wij vertrouwen, dat de leerling van 18 jaars zullen oordeelen; dat menigeen, die sedert jaren SHAKESPEARE las, die waande JEAN PAUL te verstaan en in het Fransch niets meer te leeren te hebben, met verbazing inziet, hoe veel hem van die allereerste gronden ontgaat is; en met vreugde de gelegenheid aangrijpt zijne schade weder in te halen. — En waren de werkzaamheden minder ligt en gemakkelijker, wonderlijk zouden wij ze misschien kunnen noemen; wie zou in staat zijn er iederen dag tien volle uren aan te geven? En stelde men het aantal uren minder, hoe zou dan (volgens het gemaakt beslek) de ingetreden cursus, die slechts zes maanden zal duren, kunnen opwegen tegen eenen gewonen van tien maanden? Wij spreken van tien leeturen. Daarvan zijn acht aan schoolwijjs gewijd, en twee voor vrije studie bestemd. School-onderwijs, zeggen wij, bij gebrek aan een nieuw woord voor een geheel nieuwsoortig onderwijs. Immers klassikaal schoolonderwijs is het niet, dan eene verdeling in klassen, naarmate van de kennis der leerlingen, alhier niet aangenomen is. Academisch of hooger onderwijs is het nog veel minder. En zal wel een woord roer gevonden worden. Wat overigen vrije studie aangaat, — noch ouders, noch voogden moeten daaraan te veel hechten. Geenszins mogen de leerlingen in dien vrijen studie-tijd den vrijen loop aan hunne bepaalde neiging tot onderzoek van eenig bijzonder vak geven; doch bestemde bezigheid wordt hun aangewezen; en een ieder kan overtuigd zijn, dat nergens minder dan hier zoogenoemde schoolmeesters (liever gezegd bet-weters) gevraagd zullen worden. —

Q. X. had beter gedaan, aan te wijzen met hoe veel wijsheid, met hoe fijn overleg de behandeling der vaderlandsche geschiedenis verbannen is van de Delftsche academie. Eene studie, die thans *hors de saison* is; die enkel twist en tweedragt en verkeerde begrippen kan doen ontstaan; die ongegronde achting kan inboezemen voor onze (te vaak geromde) vaderen; die, al mogen zij een luttel goeds gesticht hebben, al zijn wij onze verouderde Leidsche, Utrechtse, Groninger academiën aan hen verschuldigd, met zich nooit op de hoogte van eene Delftsche gebragt hebben. De beoefening der Nederlandsche taal met de vaderlandsche geschiedenis in natuur verband staande, is te regt mede gewaerd geworden. En wij roepen slechts, dat bij de stijl-oefeningen noch moort, noch saar, noch anderen van dat slag te berde zullen komen. — En waarom zwijgt Q. X. (om slechts iets te noemen) van de instelling van *moniteurs*, overgenomen uit de Engelsche Lancaster-scholen, daarin bestaande, dat iedere bank een der heeren leerlingen, best is met een wakend oog te houden op zijne tafelnooten; tot welke waardigheid zeer eigenaardig eenige onder-officiëren, als wel gewoon de orde te handhaven, zijn verheven geworden? — Verre van met Q. X. af te keuren, dat de namen dergene, die te laat komen op een schandbord aangeteekend worden, zouden wij voorslaan nog een tweede dijk, als eerebord, op te hangen voor de namen van die heeren, welke ongeluk, stil en vlijtig de hun opgegeven vak afluimen.

Ons stellig voornemen is, (daartoe in de hooftgelegenheid zijnde) de Delftsche academie in hare opkomst, ontwikkeling en bloei te blijven gadeslaan; het publiek op de hoogte te houden van derzelver resultaten; de voortreffelijkheid van het geheele plan en den aanleg te toetsen aan de toekomst, en eindelijk alle ongegronde aanmerkingen tegen dezelve, in den trant van die van Q. X. door bantse bewijzen te wederleggen.

Delft, 18 jan 1842.

IGAL. KREMERHOLZ.

Benoeemingen van ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw (voor hen, welke (die?) aan ridderschap en den waarde hechten)

Onder de opschrift vinden wij in de *Amsterdamsche Courant*, van 21 januari jl., n. 15, een artikel, in hetwelk de schryver zich beklaagt, dat in tale arrondissementen geen regierlijk ambenaar het bezit der orde is waardig gekend. Ik stem den schryver toe, dat vele presidenten bij de arrondissements-

Spaansche en Portugesche iets flauwer.
Te Arnhem. bij C. A. THIEME Boekverkoop.